

Svar interpellation:

“VAD GÖR STYRET FÖR ATT FLER ELEVER SKA FÅ GYMNASIEBEHÖRIGHET?”

Maria Moraes (MP) och Linda Hagman (MP) har i en interpellation ställt ett antal frågor till mig. Här följer mina svar:

Vilka är orsakerna till att andelen elever utan gymnasiebehörighet är så hög och har fortsatt stiga under mandatperioden?

Niondeklassarnas sjunkande gymnasiebehörighet är en fråga vi tar på stort allvar och som barn- och ungdomsnämnden arbetar aktivt med. Ett analysarbete av tappet i de kommunala skolorna pågår och insatser sätts in. Samtidigt som vi ser behov av att vidta åtgärder i Linköpings kommunala skolor så ser vi att sjunkande gymnasiebehörighet är en trend som drabbar svensk skola brett under läsåret 23/24. De fristående skolorna gör ett lika stort tapp i behörigheten lokalt, och trenden med lägre gymnasiebehörighet syns i hela landet. Även om tappet 2024 inte är välkommet så stämmer inte påståendet om att 80,7 procents gymnasiebehörighet är nytt bottenrekord, den var tvärtom lägre under förra mandatperioden (2019).

Ur ett lokalt perspektiv ser vi att skolfrånvaro är en viktig orsak till att elever inte uppnår kunskapsmålen. Under pandemin tappade många elever relationen till skolan då det blev mer accepterat att stanna hemma från skolan. Det har varit lätt att fastna i ett hemmasittande, särskilt när allt fler vårdnadshavare arbetar hemifrån. Här krävs ett aktivt arbete från både skolan, vårdnadshavare och övriga samhället för att få hemmasittande elever att återvända till skolan. Här är samarbetet med socialtjänsten och vården avgörande.

Det har dragits flera slutsatser nationellt kring tappet som också gäller här i Linköping. Enligt Skolverket är det till stor del ett godkänt betyg i matematik som saknas för att många ska bli behöriga till gymnasiet. Man pekar på att skolväsendet behöver kraftsamla runt matematikundervisningen. Skolverket konstaterar också att elevernas socioekonomiska bakgrund har stor och ökande betydelse för betygen. Skolan lyckas inte kompensera för elevers skilda förutsättningar.

I Linköping har redan ett flertal åtgärder vidtagits för att vända utvecklingen. Frånvaroarbetet har skärpts, med särskilt fokus på att tidigt kontakta vårdnadshavare vid kortare elevfrånvaro samt att sätta in tidiga insatser kopplade till elevhälsan för att undvika stor frånvaro. För att möta de sjunkande resultaten i matematik införs verktyg för att stötta lärare i att göra bedömningar av varje elevs kunskaper och progression, samt ge vägledning i vilka insatser som eleven behöver. Under tre år har Linköpings högstudier varit del av en forskningsstudie som kallas “Det syns inte” och som fokuserar på psykisk hälsa och sunda skärmvanor. Ambitionen är att bredda det arbetet till mellanstadiet. Vi ser att förskolans läsfrämjande arbete ger positiva resultat för de yngre elevernas resultat och det arbetet fortsätter att stärkas.

Vilken riskbedömning kring elevers eventuella psykiska ohälsa och skolfrånvaro har gjorts i samband med skolnedläggningar, gällande barn på de berörda skolorna?

De elever som berördes av skolnedläggningarna har inte gått ut nian, utan gick i första hand på låg- och mellanstadiet. Undantaget är ett tiotal elever på den tillfälliga Kungsbergsskolan - som en enig barn- och ungdomsnämnd lade ner 2023. De eleverna är dock allt för få för att ha påverkat denna nedgång. Flera insatser görs för att stärka skolornas förebyggande arbete kring psykisk ohälsa och

skolfrånvaro, men inget tyder på att det finns särskilda problem kring detta som är knutet till nedläggning av skolor. Tvärtom är det en utveckling vi ser hos elever i hela landet.

Vad är styrets målsättning för hur många som ska klara grundskolan och när i tiden ska det målet vara uppnått?

Att uppnå gymnasiebehörighet är ett av skolans viktigaste mål och vår målsättning är givetvis att alla elever ska nå det målet så snart det bara går. Ett första steg är att vända utvecklingen redan under innevarande läsår.

Elias Aguirre (S)

Kommunalråd och ordförande i barn- och ungdomsnämnden